

T.C.
İZMİR VALİLİĞİ
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ'NE,

Geçtiğimiz dönemde, İzmir Gaziemir'de bulunan bir kurşun fabrikasında nükleer santral atıklarının fabrika bahçesine ve muhtelif yerlere gömüldüğü; bu atıkların radyasyon kaynağı olarak çevreye zarar verdiği bilgileri yazılı ve görsel basına yansımıştır. İzmir Valiliği ve Müdürlüğünüzün de bu konuyla ilgili kamuoyunu bilgilendirmeye yönelik açıklamaları basına yansımış ve gerekli önlemlerin alındığı/alınacağı ifade edilmiştir. Ayrıca, ilgili firmaya rekor seviyede idari para cezası kesildiği kamuoyuna yansımıştır.

İzmir Gaziemir'deki nükleer santral atıklarının tartışmaları devam etmekte iken bu defa, TCDD'ye ait bir işletmede, Halkapınar'da nükleer atık olduğu iddiaları medyaya yansımıştır.

Gerek Gaziemir gerekse de Halkapınar'daki nükleer atık iddiaları, çevre felaketi olarak değerlendirmemiz gereken olgulardır.

İzmir Tabip Odası olarak, Anayasamızın 135.maddesi ve 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanunu'nun verdiği yetki uyarınca, çevre ve halk sağlığını tehdit riski taşıyan olaylar hakkında çalışma yapmak ve üzerimize düşen bir görev olması halinde gerekli girişimlerde bulunmak hak ve yetkimiz bulunmaktadır.

Bu çerçevede aşağıda yer verdiğimiz soruların yanıtlanmasını talep eder ve Müdürlüğünüzce yapılacak çalışmalara bilimsel düzlemde ve insan gücü olarak katkı sunmaya hazır olduğumuz bilgisini paylaşıyoruz.

1. Gaziemir'de bulunan kurşun fabrikasına nükleer atıklar nereden getirilmiş ve bu atıklar ne zaman gömülmüştür?
2. Kurşun fabrikasında bulunan nükleer atıklar ve radyasyonun bertaraf edilmesi konusunda ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?
3. Kurşun fabrikasının bulunduğu yerde ve çevre mahallelerde radyasyon ölçümü düzenli olarak yapılmakta mıdır? Son dönemde yapılan ölçüm sonuçları nedir?
4. Bu bölgede yapılan radyasyon ölçümü sonucunda elde edilen değerler çevre ve halk sağlığını tehdit etmekte midir?
5. Halkapınar'da TCDD'ye ait olduğu iddia edilen nükleer atığın ve radyasyonun kaynağı nedir?
6. Halkapınar'da bulunan radyasyon kaynağının giderilmesi için ne gibi önlemler alınmaktadır?
7. Halkapınar'da ve çevre bölgede radyasyon ölçümü düzenli olarak yapılmakta mıdır? Son dönemde yapılan ölçüm sonuçları nedir?
8. Bu bölgede yapılan radyasyon ölçümü sonucunda elde edilen değerler çevre ve halk sağlığını tehdit etmekte midir?
9. Gaziemir'de bulunan atıkların sorumluları tespit edilerek yasal işlem başlatılmış mıdır?
10. Halkapınar'da bulunan atıkların sorumluları tespit edilerek yasal işlem başlatılmış mıdır?

Yukarıda yer verdiğimiz soruların yanıtlanmasını diler, işbirliğiniz için teşekkür ederiz.

Saygılarımızla,

Uzm. Dr. Mete GÜZELANT
Genel Sekreter
Yönetim Kurulu A.

Sayı : 11141585-611.03 - 3581/29343
Konu : Aslan Avcı Döküm San. ve Tic.A.Ş.

25 Aralık 2013

İZMİR TABİP ODASINA
(Prof.Dr. Nusret Fişek Cad. No:5 Alsancak/İZMİR)

İzmir Tabip Odası
Geldiği Tarih: 30.12.2013
Kayıt No: 13-4997-04

İlgi: 25.11.2013 tarihli ve 13-3278-04 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ile Gaziemir İlçesinde bulunan Aslan AVCI Döküm San. ve Tic. A.Ş.'de radyoaktivite tespit edilen atıklar ve Halkapınar'da bulunan ve TCDD'ye ait olduğu iddia edilen atıklardaki radyasyon kaynağı ile ilgili konularda bilgi verilmesi talep edilmektedir.

İlimiz Gaziemir İlçesi'nde atık akümülatörden kurşun geri kazanımı yapan, hammadde olarak atık akümülatörün yanı sıra kurşun hurdası da kullanan, sonuçta da rafine edilmiş kurşun üretimi yapan Aslan Avcı Döküm San. ve Tic.A.Ş. hakkında tehlikeli atıklarını, Kanun ve Yönetmelikler kapsamında yayımlanan usul ve esaslara aykırı olarak bertaraf etmesi nedeniyle 12/04/2007 tarihinde Türk Ceza Kanunu'nun 181nci maddesi (çevreyi kasten kirletmek) gereğince İzmir Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmuş; Şirkete 13/03/2008 tarihinde de 321.000 Türk Lirası idari para cezası uygulanmıştır.

Sözkonusu atıkların tehlikeli atık niteliğinde olması nedeniyle ilgili Yönetmelik hükümleri gereği tehlikeli atık bertaraf tesislerinde bertaraf edilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda, bu atıkların İZAYDAŞ bertaraf tesisine kabulü sırasında atıklarda radyasyon tespiti yapılmış olduğu ilgili kurum olan Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanlığı (TAEK) tarafından, 17/06/2008 tarihinde Valiliğimize bildirilmiştir.2872 sayılı Çevre Kanununun "İlkeler" başlıklı 3ncü maddesi (j) bendinde "...2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanunu kapsamındaki konular TAEK tarafından yürütülür." hükmü bulunmakta olup, bu kanun uyarınca çıkarılan "Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik'te "radyoaktif atıklar" yönetmelik kapsamı dışında yer almaktadır. Bu nedenle, bu tespitten itibaren bahse konu atıklar Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanlığı (TAEK) tarafından kontrol edilmeye başlanmış, sonrasındaki tüm iş ve işlemler Valiliğimizce, TAEK talimatları doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda; TAEK talimatları doğrultusunda; yapılan ölçümler neticesinde ölçülen radyasyon değerinin bahse konu tesis sınırları dışında doğal düzeyde olduğunun belirlenmesi üzerine, tesis içine yetkisiz kişilerin erişimini engellemek üzere öncelikle saha güvenliği sağlanmıştır.Tesisin tamamı,tesise yetkisiz kişilerin girişini önlemek amacıyla Valiliğimiz bünyesinde oluşturulan çalışma grubunun kontrolünde, Aslan Avcı Döküm San. Ve Tic. A.Ş. tarafından tel çit ile çevrilmiş ve güvenlik noktaları oluşturulmuştur. Bununla birlikte, TAEK tarafından 11/12/2012 tarihinde adı geçen fabrika sahasının girişine bir radyasyon ölçüm istasyonu kurulmuştur. Otomatik olarak yapılan ölçüm sonuçları TAEK Afet ve Acil Durum Yönetimi Merkezine anlık olarak iletilmekte ve kurumun web sitesinde (www.taek.gov.tr) yayınlanmaktadır. Değerler; Valiliğimiz tarafından da sürekli takip edilmekte olup, İzmir ilinin ortalaması altında yer aldığı görülmektedir.

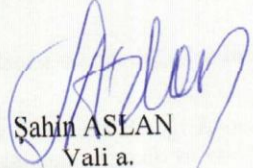
Diğer yandan, radyoaktivitenin tesis içerisinde de doğal seviyelere çekilebilmesi için acil önlem olarak radyoaktivite tespit edilen bölgelerin üzerinin ilgili yasal mevzuat çerçevesinde Valiliğimiz bünyesinde oluşturulan çalışma grubunun kontrolünde, Aslan Avcı

Döküm San. Ve Tic. A.Ş. tarafından (TAEK talimatı doğrultusunda) 10.200 (onbinikiyüz) ton toprakla örtülmesi sağlanmış; akabinde ilgili Kurum tarafından yapılan ölçümler sonucunda yüzey radyasyon doz seviyelerinin doğal düzeyde (15-20 µR/saat) olduğu tespit edilmiş ve tüm bu çalışmalar 29.12.2012 tarihinde tamamlanmıştır.

Ayrıca; sözkonusu kurşun fabrikası sahasındaki atıklardan kaynaklı kirliliğin ve etkilerinin belirlenmesi amacıyla bahsi geçen alanda bir dizi analiz çalışması yapılmış olup, yapılan analiz sonuçları İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü öğretim üyesi Prof. Dr. Alper BABA tarafından raporlanmış, raporda yer altı sularında herhangi bir radyoaktif kirlenmenin olmadığı belirtilmiştir. Bahsi geçen rapor doğrultusunda alanda yer alan radyoaktivite içerdiği saptanan atıkların TAEK danışmanlığında ayrılarak bertaraf edilmesinin ardından alanda kalacak olan ve çevre mevzuatı kapsamında yer alan atıkların bertarafı ise Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü kontrolünde firma sahibi tarafından sağlanacaktır.

Aynı şekilde, TCDD'ye ait olduğu ve radyoaktivite içerdiği iddia edilen atıklar yetkili kuruluş TAEK'in kontrolünde olup, konu hakkında bilgilerin TAEK'ten talep edilmesi hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Şahin ASLAN
Vali a.
Vali Yardımcısı